

تاثیر نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور

غلامحسین محمودزهی^۱، فاطمه بیان فر^۲، محمد عارف رستگار^۳

^۱ کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه پیام نور، واحد تهران (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار مشاوره، دانشگاه پیام نور، واحد تهران

^۳ کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قاینات

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی میزان تاثیرگذاری نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور است که به شیوه ی توصیفی - همبستگی در اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ بدین گونه که کارکردهای هر نقش را به مدت یک ماه بر روی دانش آموزان منتخب بررسی و اجرا کردیم؛ انجام شده است، جامعه ی آماری ما در این پژوهش کل دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور بوده است که تعداد ۳۸۰ دانش آموز دختر و پسر از دوره ی دوم ابتدایی به شیوه ی نمونه گیری تصادفی طبقه بندی شده انتخاب گردیدند در این پژوهش از پرسشنامه ی محقق ساخته ی والدین و مسایل روانشناختی فرزندان که دارای ۴ سول سه گزینه ای و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ است استفاده گردید، بعد از جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل داده ها نتایج حاصله نشان داد که همه ی نقش های والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است اما میزان تاثیر گذاری یکسان نیست؛ بیشترین تاثیر گذاری مربوط به نقش انسجام والدین است، اما در کل می توان گفت سوال اصلی تحقیق دارای جواب و فرضیه ی اصلی تحقیق؛ نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است، تایید می گردد، پیشنهاد می شود در تحقیقات بعدی پیرامون تاثیر گذاری نقش والدین و مدرسه در حل مسایل و مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بحث شود.

واژه های کلیدی: نقش والدین، مشکلات روانشناختی دانش آموزان، مقطع ابتدایی، آموزش و پرورش

مقدمه:

یکی از عوامل موثر در شکل گیری رفتار فرد، والدین است. فضای خانه، نخستین و بادوام ترین عاملی است که در رشد شخصیت و حل مشکلات روانشناختی افراد تاثیر می گذارد. به گونه ای که می توان گفت پدر و مادر نیرومندترین آموزگار افراد در زندگی، آموزش خانوادگی پایدارترین آموزش و محیط خانه مهمترین آموزشگاه برای هر فرد می باشد؛ بسیاری از کودکان و نوجوانان در خلال زندگی خود ممکن است به نوعی دچار مشکلات عاطفی و رفتاری شوند و این اختلال گونه ها ی متفاوتی را مانند شکست تحصیلی، طرد شدگی اجتماعی و عزت نفس ضعیف در هنگام برخورد و مواجهه با دیگران به بار می آورند. (حقیقتیان و همکاران، ۱۳۹۰)

توجه به تأثیر متغیرهای خانوادگی بر رفتار و یا روحیه افراد و مسایل روانشناختی سابقه دیرینه در جامعه شناسی و اپیدمیولوژی اجتماعی دارد. (اصغر نژاد، ۱۹۹۹)

نهاد خانواده در ایران از نظر میزان تأثیرگذاری بر فرزندان هنوز نهاد قدرتمند و با نفوذی می باشد تحقیقات زیادی این مسأله را نشان می دهند روابط نزدیک و حمایت کننده به مثابه نوعی ذخیره و سرمایه ای است که اعضاء را در رسیدن به اهداف خودشان کمک می کند؛ رابطه بین روابط خانوادگی مثبت و نزدیک مانند اعتماد، مشارکت، صمیمیت و سلامت روانی، هر چند پیچیده و برخی متغیر است، ولی به طور عمومی به عنوان یک رابطه مثبت دیده می شود؛ به این معنی که روابط خانوادگی ضعیف و منزوی بودن از دیگران، اغلب منجر به آثار روانی مخرب در فرد می شود. (آخوندی، ۱۹۹۸)

بررسی تجارب معلمان و مشاوران و مدیران مدارس که بر اثر ارتباطی که با والدین دانش آموزان داشتند، مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را در سه دسته ی مشکلات روانشناختی اجتماعی، تحصیلی و هیجانی تقسیم بندی کرده اند، بررسی و شناخت مشکلات در ابعاد مختلف رشد موجب می شود تا برنامه ها و مداخله های مورد نظر نیز به خوبی طراحی شده باشند. (نظری، ۱۳۹۴)

سردرگمی هویت یکی از مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در پایه های آخر مقطع ابتدایی است، آنچه که در تبیین این مشکل می توان گفت این است، ضعف خودآگاهی فردی و اجتماعی دانش آموزان و تلاش برای جلب توجه و خود نمایی از طریق الگوهای مختلف که بتوانند خلا حاصل از هویت منسجم فردی را بهبود بخشند تبدیل به یکی از مشکلات روانشناختی در این دانش آموزان شده است. (همدانی و همکاران، ۲۰۱۵)

سوالات تحقیق:

سوال اصلی تحقیق:

آیا نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است؟

سوالات فرعی تحقیق:

آیا نقش حمایت عاطفی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است؟

آیا نقش حمایت اقتصادی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است؟

آیا نقش حمایت انسجامی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است؟

آیا نقش حمایت اجتماعی والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است؟

فرضیه ی اصلی تحقیق:

نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است.

فرضیه های فرعی تحقیق:

نقش حمایت عاطفی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است.

نقش حمایت اقتصادی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است.

نقش حمایت انسجامی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است.

نقش حمایت اجتماعی والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است.

مفاهیم و مبانی نظری تحقیق:

در این پژوهش ما مفاهیم نظری مسایل و مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را بر پایه ی بهداشت روانی بررسی و تبیین می کنیم.

حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر پایه ی بهداشت روانی عبارت است از؛ حالت سازگاری نسبتا خوب، احساس بهزیستی، و شکوفایی توان و استعداد های شخصی تعریف کرد. (مجله ی اینترنتی ستاره، ۱۳۹۶)

مراکز بهداشت روانی برای تحقق سه هدف در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تلاش می کنند، این سه هدف عبارت اند از:

پیشگیری نخستین: جلوگیری از بروز مشکلات روانشناختی

پیشگیری ثانوی: تشخیص و درمان زود هنگام مشکلات روانشناختی

پیشگیری ثالث: کمک به حل مشکلات و معطلات ناشی از مشکلات روانشناختی

عدم توجه به مسایل روانشناختی نوجوانان و دانش آموزان در دوره ی ابتدایی منجر به ایجاد مشکلات روانشناختی دانش آموزان با پیامدهایی طولانی در دوران زندگی می شود و در نتیجه ظرفیت مولد و ایمن بودن جوامع شناخت همزمان اختلالات و مشکلات روانشناختی را کاهش می دهد؛ بنابراین زمینه ی لازم را برای برنامه ریزی جهت حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را فراهم می کند. (سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۰۳)

با توجه به ساختار جمعیتی ایران و جوان بودن جمعیت، توجه به بهبود کیفیت زندگی در نوجوانان ایرانی اهمیت ویژه ای دارد و مشکلات روانشناختی به عنوان عامل خطری برای گسترش بعدی اختلالات روانشناختی نظیر رفتارهای ضد اجتماعی، سوء مصرف مواد، افسردگی محسوب می شود.

محیط و ویژگی های فردی نوجوانان می تواند بر خصوصیات درک، روانشناختی و رفتارهای آنان تأثیر بگذارد. بنابراین محیط زمینه ای نوجوانان اهمیت ویژه ای در تبیین رفتار آنان دارد. (سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۰۳)

در ارتباط با چگونگی تاثیر روابط اجتماعی والدین ها بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دو مدل پیشنهاد شده است این دو مدل عبارت اند از؛

مدل تاثیر مستقیم:

مدل تاثیر مستقیم بیان می دارد که صرف داشتن روابط اجتماعی مثبت و حمایت برای سلامتی فرد مفید است، زیرا به افراد احساس تعلق داشتن و وابستگی می دهد و باعث می شود که عزت نفس افراد بالا رود، نگرش مثبتی که چنین موقعیتی پدید می آورد صرف نظر از میزان استرس، فرد را در مقابل سختی ها مقاوم می سازد و موجب تشویق افراد به برگزیدن شیوه سالم های تر می شود. (سرافینو، ۲۰۰۵)

مدل تاثیر غیر مستقیم:

مدل تأثیر غیر مستقیم یا فرضیه ضربه گیر ادعا می کند که روابط اجتماعی والدین ها و فرزندان، به خصوص هنگامی که فشار بالاست، بر سلامت روانی و حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مؤثر است؛ به این معنی که روابط اجتماعی را در مقابل اثرات بیماری زای رویدادهایی حفظ می کنند که فشار روانی را تشدید می کنند. (صادقی، ۱۹۹۹)

البته باید خاطر نشان ساخت که این دو دیدگاه غیر قابل جمع نبوده، منافاتی با یکدیگر ندارند، می توان گفت که جنبه های ساختاری روابط اجتماعی شبکه های اجتماعی، انسجام اجتماعی ممکن است از طریق تأثیرات اصلی عمل

کنند؛ در حالی که جنبه های شناختی روابط اجتماعی مانند (اعتماد و حمایت ادراکی) از طریق مکانیسم ضربه گیر موثر واقع می شوند. (نوقانی، ۲۰۰۳)

یکی از مؤلفه های نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی دانش آموزان، مولفه ی حمایت می باشد، این مولفه می تواند شامل تهیه و مبادله منابع و کمک های عاطفی، اطلاعاتی و ابزاری شود حمایت این گونه استرس و نگرانی فرد را برای حصول برخی منابع کاهش می دهند. حمایت می تواند فشار استرس روانی ناشی از حوادث ناگوار روزمره زندگی فرد را تعدیل کند و از پاسخ های هیجانی شدید به رویدادهای استرس زا که برای سلامتی مضر است جلوگیری می کنند.

اعتماد، به عنوان مؤلفه دیگر نقش خانواده در حل مشکلات روانشناختی باعث می شود که افراد در فعالیت های اجتماعی مشارکت بیشتری بکنند و به این وسیله امکان دست یابی بیشتر به امکانات رفاهی، و آموزشی را داشته باشند. (قاسمی، ۲۰۰۲)

تعامل بیشتر، همچنین موجب تقویت پیوندهای اجتماعی و در نتیجه گسترش دامنه روابط اجتماعی فرد می می شود که او می تواند هنگام بروز شرایط نامطلوب از آن ها استفاده کند.

پیشینه ی تحقیق:

تحقیقات نشان می دهد که الگوی خانواده دموکراتیک که دارای آزادی های معقول و همراه با احترام متقابل در تصمیم گیری ها بین خود و فرزندان نشان هستند زمینه را جهت ایجاد تعادل فراهم می نمایند و نتیجه ی این تعادل چیزی جز حل مشکلات روانشناختی فرزندان نخواهد بود. (قاسمی و همکاران، ۲۰۰۸)

تحقیقات نشان می دهد که بین حمایت های اجتماعی و روانشناختی دانش آموزان با سلامت روان آن ها در دوران دانش آموزی و در دوران دانشجویی رابطه ی مستقیم دارد. (بخشی پورو همکاران، ۱۳۸۱)

تحقیقات نشان می دهد آنچه که منجر به بروز مشکلات روانشناختی شدید در بین افراد می شود عبارت است از؛ روابط نادرست والدین و فرزندان، طرد شدن فرزند توسط والدین، عدم نوازش، انکار محبت، فقدان توجه به فعالیت ها و پیشرفت های فرزند. (جنانی، ۲۰۰۱)

تحقیقات نشان می دهد که بین متغیرهای تعامل اجتماعی خانواده، میزان احساس دلبستگی و همبستگی خانواده و میزان ابراز وجود و سلامت روانی و حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه معنی دار و مثبتی وجود دارد.

تحقیقات نشان می دهد که بین اعضای والدین، همبستگی والدین و سلامت روحی و روانی افراد که منجر به حل مسایل روانشناختی دانش آموزان می شود، همبستگی مثبت و معنی داری دارد. (خیرالله پور، ۲۰۰۴)

تحقیقات نشان می دهد که والدین در جلوگیری از بروز مسایل و مشکلات روانشناختی از قبیل خودکشی، مصرف مواد مخدر و... در دانش آموزان و دانشجویان تاثیرات مثبت و معنی داری دارند. (پیروی و همکاران، ۱۳۸۴)

تحقیقات نشان می دهد که خانواده بر عملکرد و میزان موفقیت تحصیلی فرزندان اثر تعیین کننده دارد. روابط خانوادگی نزدیک و حمایت یه کننده به مثابه نوعی ذخیره و سرما یه ای است که اعضاء را در رسیدن به اهداف خودشان کمک می کند. (سمیعی، ۲۰۰۰)

تحقیقات نشان می دهد که سلامت روانشناختی اکثریت دانش آموزان دختر دبیرستانی بخصوص در ابعاد اضطراب، افسردگی و اختلال عملکرد اجتماعی در خطر است. (علم وهمکاران، ۱۳۸۹)

تحقیقات نشان داده در بیست سال گذشته توجه بسیاری به مساله روان درمانی همراه با فعالیت بدنی و اثرات غیر مفید و مفید ورزش، در ارتباط با مسایل روانشناختی شده است، با توجه به بعضی از پژوهش هایی که در این زمینه صورت گرفته است تمرین و فعالیت های بدنی باید به اندازه و حساب شده باشد. (کویلن، ۲۰۰۰)

تحقیقات نشان می دهد که برای افراد سالم احتمالاً سودمندی روانشناختی حاصل از تمرین به خاطر مفاهیم روانشناختی است وافرادی هم که از اثرات درمانی تربیت بدنی بهره مند می شود، از بیماری خلقی و متوسط رنج می برند. (بیدل، ۱۹۹۵)

حاصل پژوهش های محققین حاکی از اثرات مفید و مثبت فعالیت های ورزشی بر بهداشت روانی افراد جامعه می باشد.

تحقیقات نشان می دهد که دانش آموزان تیز هوش در اثر رویدادهای استرس زای زندگی کمتر دچار اضطراب و نگرانی می شود و گرفتار مسایل ومشکلات روانشناختی نمی شوند. (گلاگر، ۱۹۹۰)

تحقیقات نشان می دهد که؛ سلامت روانشناختی پسران خانواده های طلاق و تک سرپرست از پسران خانواده های عادی کمتر بوده است. (حیدری، ۲۰۰۳)

روش پژوهش:

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی میزان تاثیرگذاری نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور است که به شیوه ی توصیفی - همبستگی در اردیبهشت ۱۳۹۷ بدین گونه که کارکردهای هر نقش را به مدت یک ماه بر روی دانش آموزان منتخب بررسی و اجرا کردیم.

حجم جامعه ونمونه ی آماری:

جامعه ی آماری ما در این پژوهش کل دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور وده است که تعداد ۳۸۰ دانش آموز دختر و پسر از دوره ی دوم ابتدایی به شیوه ی نمونه گیری تصادفی طبقه بندی شده انتخاب گردیدند.

ابزار پژوهش:

در این پژوهش از پرسشنامه ی محقق ساخته ی والدین و مسایل روانشناختی فرزندان که دارای ۴ سول سه گزینه ای و ضریب آلفای کرونباخ ۰,۸۲ است استفاده شده است.

مولفه های پژوهش:

حمایت عاطفی: شامل روابط مثبت، عاطفی و گرمی است که در بین اعضای والدین وجود دارد.
حمایت اقتصادی: شامل تامین هزینه های فرد تو سط والدین جهت حضور در اجتماع قبل از اشتغال است.
انسجام والدین: تمام برنامه ریزی هایی که در محیط خانه جهت حفظ روابط اعضای والدین به صورت مستحکم انجام می شود.
حمایت اجتماعی: تمام برنامه ریزی هایی که توسط والدین جهت حضور فرد در جامعه انجام می گیرد.

متغیرهای پژوهش:

متغیر مستقل:

نقش والدین:

تعریف نظری: عبارت است از نقش هایی که والدین جهت حل مسایل روانشناختی فرزندان ایفا می کنند.
تعریف عملیاتی: عبارت است از تاثیری که به عنوان متغیر مستقل بر متغیر وابسته می گذارد.
مشکلات روانشناختی:

متغیر وابسته:

تعریف نظری: حالت سازگاری نسبتا خوب، احساس بهزیستی، و شکوفایی توان و استعداد های شخصی تعریف کرد.
تعریف عملیاتی: عبارت است از تاثیری که به عنوان متغیر وابسته از متغیر مستقل می پذیرد.

یافته ها:

جدول (۱)؛ بررسی فراوانی و درصد موثرترین نقش های والدین در حل مشکلات روانشناختی دانش آموزان

نقش های والدین	فراوانی	درصد
حمایت عاطفی	۱۲۳	۳۲,۳۶
حمایت اقتصادی	۱۴۳	۳۷,۶۳
انسجام والدین	۲۱۲	۵۵,۷۸
حمایت اجتماعی	۱۳۸	۳۶,۳۱

بر طبق جدول (۱)؛ می توان گفت که موثر ترین نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی دوره ی ابتدایی؛ نقش انسجام والدین است که فراوانی و درصد آن به ترتیب ۲۱۲؛۵۵,۷۸

است، این نشان می دهد که از نظر دانش آموزان عضو نمونه ی آماری با هم بودن اعضای والدین کنار هم و داشتن روابط منسجم ومنظم جهت حل مشکلات روانشناختی بهترین مورد می باشد و به ترتیب نقش های حمایت اجتماعی، حمایت اقتصادی ، حمایت عاطفی در رتبه های بعدی قراردارند، لازم به ذکر است که امکان انتخاب بیش از یک مولفه برای دانش آموزان نمونه ی آماری در پرسشنامه مهیا است.

جدول (۲)؛ بررسی ضریب همبستگی نقش حمایت عاطفی والدین در حل مشکلات روانشناختی دانش آموزان

نقش والدین	ضریب همبستگی	ضریب معنی داری
نقش حمایت عاطفی	۰,۳۴۸	۰,۰۰۰۱

بر طبق جدول (۲)؛ بین نقش حمایت عاطفی والدین و حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی مثبت ومعنی داری وجود دارد و توجه به این نقش در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؛ بنابراین می توان گفت که سوال فرعی اول تحقیق و فرضیه ی فرعی اول تحقیق یعنی؛ نقش حمایت عاطفی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است. تایید می شود.

جدول (۳)؛ بررسی ضریب همبستگی نقش حمایت اقتصادی والدین در حل مشکلات روانشناختی دانش آموزان

نقش والدین	ضریب همبستگی	ضریب معنی داری
نقش حمایت اقتصادی	۰,۳۸۴	۰,۰۰۰۱

بر طبق جدول (۳)؛ بین نقش حمایت اقتصادی والدین و حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی مثبت ومعنی داری وجود دارد و توجه به این نقش در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؛ بنابراین می توان گفت که سوال فرعی دوم تحقیق و فرضیه ی فرعی دوم تحقیق یعنی؛ نقش حمایت اقتصادی والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است. تایید می شود.

جدول (۴): بررسی ضریب همبستگی نقش انسجام والدین در حل مشکلات روانشناختی دانش آموزان

نقش والدین	ضریب همبستگی	ضریب معنی داری
نقش انسجام والدین	۰,۶۸۵	۰,۰۰۰۱

بر طبق جدول (۴)؛ بین نقش انسجام والدین و حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی مثبت ومعنی داری وجود دارد و توجه به این نقش در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؛ بنابراین می توان گفت که سوال فرعی سوم تحقیق و فرضیه ی فرعی سوم تحقیق یعنی؛ نقش حمایت انسجام والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است. تایید می شود.

جدول (۵): بررسی ضریب همبستگی نقش انسجام والدین در حل مشکلات روانشناختی دانش آموزان

نقش والدین	ضریب همبستگی	ضریب معنی داری
نقش حمایت اجتماعی	۰,۳۷۶	۰,۰۰۰۱

بر طبق جدول (۵)؛ بین نقش حمایت اجتماعی والدین و حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی مثبت ومعنی داری وجود دارد و توجه به این نقش در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؛ بنابراین می توان گفت که سوال فرعی چهارم تحقیق و فرضیه ی فرعی چهارم تحقیق یعنی؛ نقش حمایت انسجام والدین بر حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است. تایید می شود.

با تحلیل اطلاعات به دست آمده این نکته استنباط می شود که همه ی نقش های والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است اما میزان تاثیر گذاری یکسان نیست؛ بیشترین تاثیر گذاری مربوط به نقش انسجام والدین است، اما در کل می توان گفت سوال اصلی تحقیق دارای جواب و فرضیه ی اصلی تحقیق؛ نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است.

نتیجه گیری:

نهاد خانواده در ایران از نظر میزان تأثیرگذاری بر فرزندان هنوز نهاد قدرتمند و با نفوذی می باشد تحقیقات زیادی این مسأله را نشان می دهند روابط نزدیک و حمایت کننده به مثابه نوعی ذخیره و سرمایه ای است که اعضاء را در رسیدن به اهداف خودشان کمک می کند؛ رابطه بین روابط خانوادگی مثبت و نزدیک مانند اعتماد، مشارکت، صمیمیت و سلامت روانی، هر چند پیچیده و برخی متغیر است، ولی به طور عمومی به عنوان یک رابطه مثبت دیده می شود؛ به این معنی که روابط خانوادگی ضعیف و منزوی بودن از دیگران، اغلب منجر به آثار روانی مخرب در فرد می شود، حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر پایه ی بهداشت روانی عبارت است از؛ حالت سازگاری نسبتاً خوب، احساس بهزیستی، و شکوفایی توان و استعداد های شخصی تعریف کرد، هدف اصلی ما در پژوهش حاضر بررسی میزان تاثیر گذاری نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان است که به شیوه ی توصیفی - همبستگی در اردیبهشت ۱۳۹۹ اجرا گردید نتایج حاصله نشان می دهد که همه ی نقش های والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است اما میزان تاثیر گذاری یکسان نیست؛ بیشترین تاثیر گذاری مربوط به نقش انسجام والدین است، اما در کل می توان گفت سوال اصلی تحقیق دارای جواب و فرضیه ی اصلی تحقیق؛ نقش والدین در حل مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان بمپور تاثیرگذار است، پیشنهاد می شود در تحقیقات بعدی پیرامون تاثیر گذاری نقش والدین و مدرسه در حل مسایل و مشکلات روانشناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بحث شود.

منابع و مآخذ:

- حاتمی فرد، سیروس؛ کافی، سید موسی؛ خوش روش، وحید. (۱۳۹۰). اثربخشی آموزش مهارت حل مسئله و مهارت ابراز وجود والدین بر میزان سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی فرزندان آنان. فصلنامه فرهنگ مشاور و روان درمانی، دوره ۲، شماره ۷، ۶۷-۸۲.
- حقیقتیان، منصور؛ حقیقت، فرشته؛ قریشی، سید رسول؛ محسنی پور، پروانه؛ (۱۳۹۰)، تأثیر روابط خانوادگی بر بهداشت روانی فرزندان در شهر اصفهان، مجله ی تحقیقات نظام سلامت، سال هفتم، شماره ی سوم
- شکوهی یکتا، محسن؛ پرند، اکرم؛ شهابیان، آمنه؛ متولی پور، عباس. (۱۳۸۷). تأثیر آموزش مهارت های حل مسئله بر تعامل والد کودک و بهبود رفتارهای چالش برانگیز کودکان. فصلنامه والدین و پژوهش، شماره ۳، ۲۴-۹.
- شکوهی یکتا، محسن؛ سالم، صدیقه؛ به پژوه، احمد؛ رستمی، رضا؛ پرند، اکرم. (۱۳۸۹). تأثیر آموزش مهارت حل مسئله بر میزان مهارت های اجتماعی کودکان با اختلال نارسایی توجه /بیش فعالی. مجله روانشناسی و علوم تربیتی، ۳۷-۵۰.
- علم، مهین؛ یزدی فیض آبادی، وحید؛ نعمت الله زاده ماهانی، کاظم؛ (۱۳۹۱)، بررسی اختلالات روانشناختی دانش آموزان تیز هوش، عادی، بی سرپرست مقطع متوسطه ی شهر کرمان، مجله ی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، دوره ی دوازدهم، ص ۵۷۱-۵۸۲
- مجله ی تربیتی ستاره، (۱۳۹۶)، بهداشت روانی و اصول بهداشت روانی

- Biddle S, (۱۹۹۵) Exercise and psychosocial - health, J Research Quarterly. ۲۹۲-۲۹۷
- World Health Organization, Caring for children and adolescents with mental disorders, Setting WHOdirections. Geneva, WHO. 2003
- Kawachi I, Kennedy BP, Lochner K, Prothrow-Stith D. Social capital, income inequality, and mortality. Am J Public Health 1997; 87(9): 1491
- Martinsen , Egil, (2004), W & et al, Comparing aerobic with nonaerobic forms of exercise in the treatment of clinical depression , Comprehensive Psychiatry , Volume 30, Issue 4, , Pages 324 – 333.
- Coilen R (2000) – scuderi et al , J Sport Medicine , pp . 587 – 596
- Ghasemi V, Kazemi M. A Sociological Analysis of the family's role in social capital. Quarterly of Social Sciences, Ferdowsi University of Mashhad 2008; 5(1): 189-218
- Bakhshi pour A, Payravi H, Abedian A. Studying the relationships between Life satisfaction and social support with Mental Health among University students. The Journal of Fundamentals of Mental Health 2005; 7(27-28): 145-52
- Janani K. studying the relationship between inter-family interactions and mental health of third grade students in the city of Boroujerd [MSc Thesis]. Tehran: Teacher training University; 2001.
- Kheiroolah Pour A. Studying social factors affecting mental health with an emphasis on social capital [MSc Thesis]. Tehran: Shahid Beheshti University; 2004.
- Kawachi I, Berkman LF. Social ties and mental health. J Urban Health 2001; 78(3): 458-67

Sarafino EP. The Health psychology: biosycho social interactions. Trans. Mirzaeian A. Tehran: Rushd Publications; 2005.

Payravi H, Hajebi A, Panaghi L. Studying the relationship between social support and mental health among Tehran university students. Health System Research 2010; 6(2): 75-82.

Akhondi MB. Studying Mashhadi Youth National and Religious Identity and social factors affecting it [MSc Thesis]. Mashhad: School of Literature and the Humanities, Ferdowsi University; 1998

Gillagher JI. The public and professional perception of the emotional status of gifted children the Educ Gifted 1990; 13: 202-11.

Sadeghi MR, Kastange S, Rujue M. The effects of psychological stress and social support in elderly depression. Psychological Research 1999; 5(3-4).